

Egne, eller endog til andre Lande. Der er stor Nødvendighed for, at, hvis vort Forslag bliver vedtaget, og hvis Regjeringen gjør alvorlige Forsøg paa at sætte det igjennem, ville Kunstnerne danne en Forening i Lighed med, hvad der blev oplyst, at de gjøre f. Ex. i Paris, maastee en noget talrigere Forening, og forene sig med forretningsdygtige Kræfter og med Pengeskræfter, hvorved de ville kunne overtage Theatret, og det er mit Haab, at vi ikke i den første Tid ville komme til at give noget Tilskud ud over det, som vi komme til at give i Bentepege. Men nu kan man tænke sig, at den Indvending fremkom — den er ikke fremkommen fra den ærede Ordfører, men Andre ville maastee mene det — at ved denne Ordning blev næsten al Concurrence umulig. Fleertallet af Kunstnerne, de dygtigste iblandt dem, ville forene sig, siger man, og ingen Anden vil da kunne concurrere med dem, og dette vil jo aabenbart kunne volde Statskassen et stort Tab. Men dertil svarer jeg, at vi have en vigtig Concurrent i Staten selv. Saavist som Kunstnerne ville foretrække den Frihed, de derved faae, saavist ville de ogsaa gjerne lade sig nøie med en mindre Fordeel; de kunne dog upaatvivlelig opnaae ved et saadant Foretagende i Forening med deres Bentepege og Pension en større Indtægt, end de nu have. Vi have fra Kunstnerens Side hørt meget stærke Klager mod, hvad der er foreslaaet af Commissionen, og de have erklæret det for umuligt, at Kunsten kan trives derved, men her vise vi dem et Middel til selv at tage Sagen i deres Haand, hvorved de kunne faae al den Fordeel, de overhovedet kunne faae, naar Theatret skal drives, og hvorved der gives dem Udsigt til, at de, efterhaanden som Bentepengene og Pensionerne tage af, ville faae et forøget Tilskud. Jeg maa her berøre den Indvending, som den ærede Ordfører fremkom med, at vi her havde givet Regjeringen fuldstændig Frihed til at give et saa stort Tilskud, det skulde være. Dette kunde ialtfald let ændres, hvis det skulde være Tilfældet; men jeg troer, at, naar vi ikke have givet Anviisning paa bestemte Tilskud, har Regjeringen heller ikke Myndighed til at tilstaae et saadant; den kan ikke give det, uden at vi

have lukket Statskassen op. Skulde det altsaa vise sig, at Regjeringen ikke kan sætte det igjennem uden andet Tilskud end Bentepengene, maatte den komme til os for at bede om fornøden Bevilling dertil, og da først vilde det Spørgsmaal komme til at foreligge, om det blev os for kostbart eller ikke. Vort hele Forslag har jo iøvrigt, hvad ogsaa den ærede Ordfører oplyste, en bestemt Fortid; det har havt sine Talsmænd før i denne Sal, om ikke i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, saa i alt Fald i dens Grundtanke, idet man har tænkt sig, at Penge- og Bestyrelsesansvaret væsentlig skulde overgives i private Hænder. Ja, jeg kan sige, at selve den Tanke at affædige Skuespillerne og lade dem tjene ved Theatret uden andet Tilskud fra Statens Side end deres Bentepege, ogsaa har været fremført her i denne Sal, og det af den Mand, der vel paa den Tid maatte anses for at være meest competent til at dømme om denne Sag, nemlig den daværende Cultusminister Madvig. Det var den 12te Marts 1851, at han udtalte her i Salen, da der netop var Tale om at overgive Theatret i Entreprise: „Ja, det var let at ordne, naar Staten vilde sige: Vi pensionere det hele nuværende Personale, som har Ret til Pension, saa stod Theatret frit, og saa kunde en ny Entrepreneur antage af de nuværende Medlemmer, hvem han vilde; men, da dette vilde blive en meget betydelig Byrde for Staten, saa tvivler jeg paa, at man nogensinde vil gaae ind derpaa.“ Altsaa, han har erklæret, at Sagen lod sig ordne paa den Maade; Spørgsmaalet var blot, om den Byrde, der vilde følge med denne Ordning, skulde bæres. Jeg troer nu, at vi siden den Tid have maattet bære saamange store Byrder i Anledning af Theatret, at vi maatte være glade ved at overtage en saadan Byrde, som den paaageede, under en Overgangstilstand, blot for at komme bort fra den nuværende Tilstand. Den ærede Ordfører, som ogsaa dengang var Ordfører, bemærkede til Ministerens Udtalelse: „Man har vel indseet, at der, naar et saadant Forhold indtraadte, vilde kunne komme en Overgangsperiode, hvori det kunde være endog ret besværligt at faae alle For-